

ZYCIE NOWOGRODZKIE

BIULETYN POSWĘCONY SPRAWOM ZIEMI NOWOGRODZKIEJ.

Adres Redakcji i Administracji: NOWOGRODZK, ul. 3-go maja, Nr. 1. — Telefon 75 i 108.

Prenumeratę przyjmują: w BARANOWICZACH: „Ekonomia”, — w STOLPCACH: p. Engman od g. 14—15, Szeptyckiego 49, Wydział Powiatowy, pok. 10.

Po przewrocie w Jugosławii

Znowu jesteśmy w Europie świadkami kryzysu ustrojowego. W Królestwie S.H.S. król Aleksander dokonał zamachu stanu zniósł parlament i ogłosił monarchię absolutną. Jakie przyczyny na to się złożyły wyjaśnienia nam król Aleksander w odezwie wydanej z tej racji do ludności. Krótko da się to wyrazić chorobą parlamentaryzmu.

w Jugosławii sięgnięto do specyficznego środka którym w tym wypadku ma być władza absolutna króla i zniesienie parlamentaryzmu. Jugosławia posiadała jednak poza specyficzną chorobą parlamentaryzmu jeszcze inne przyczyny, które przyspieszyły kryzys i doprowadziły do upadku parlamentaryzmu. Przyczyną tą były tendencje centralistyczne Serbów usiłujących zniewolować dążenia federalistyczne Chorwatów i Słowenów.

mów zasadniczego znaczenia, wówczas gdy wchodzą w grę jednakowe siły i nie ma czynnika trzeciego, który jako „tertium comparationis” w tak zawiłych sytuacjach mogłoby je rozstrzygnąć.

Brak tego czynnika niezależnego od zaostrzających się anta-

gonizmów, nie ulegającego wpływom zaciekłemu partyjnyjacji, da je się ocenić we wszystkich parlamentach.—Musiała to odczuć również Jugosławia i musiała decydować się na eksperyment, który może niebezpiecznie zaciążyć nad jej przyszłością.

Prasa polska o przewrocie

Przewrót w Jugosławii znalazł żywy oddźwięk w łamach prasy stołpczej, ale że to szło o zamach stanu—więc każdy patrzy nań inaczej!

Więc „Rzeczpospolita” zaczyna tak:

„Od ubiegłej niedzieli w Europie znów mamy mniej o jedno państwo rządzone parlamentarnie”

a potem rejestrując przebieg wypadków kończy:

„Jesteśmy pełni najczulszych uczuć dla Bratniej Jugosławii, i, nie wtrącając się do jej spraw wewnętrznych, szczerze życzymy Serbom, Chorwatom i Słowiencom, by jaknajbardziej zdolali przeprowadzić w siebie konsolidację wewnętrzną i wzmożnić swe państwo w sposób, jaki uznają dla siebie za najwłaściwszy i najtrwalszy”.

„Ilustrowany Kurjer Codzienny” w wstępnej artykule zaznacza:

„W nocy z soboty na niedzielę umarł w ten sposób jeszcze jeden młody parlamentaryzm w Europie. Tym razem jugoslawiański”.

A potem, reasumując swoje wywody co twierdzi:

„Nie ulega wątpliwości, że intencją króla jest użyć absolutyzmu, jako metody rządzenia tylko na czas przejściowy i krótki, dla nadania owej konstytucji i uspokojenia umysłów. O utrwaleniu absolutnej monarchii król Aleksander, który odznaczał się zawsze dużym spokojem i umiarkowaniem, nie myśli z pewnością”.

Nie mniej niedzielny zamach stanu, jak każdy środek heroiczny, przedstawia wielkie nie-

bezpieczeństwo i poważne ryzyko”.

„Gazeta Warszawska” ogranicza się do życzeń „narodowi” Chorwatów, Serbów i Słowenów aby szczęśliwie przetrwali trudności.

Natomiast „Robotnik” stwierdza, że „Europie przybyła jeszcze jedna jawna dyktatura” zaznacza, że nadzieje Chorwatów na lepszą konstytucję są nikłe bo:

„Ale kto ma im dać tę lepszą federalistyczną konstytucję? Premier generał Ziwkovicz, wódz faszyzmu serbskiej „białej ręki”, następca Pašicia u steru radykalnej partii najbardziej „partyjniczego” i skorumpowanego stronnictwa w Jugosławii? Kilku urzędników chorwackich, ugodowców, potępionych przez społeczeństwo własne? Słowieniec Korosec, polityk klerykał i gracz polityczny bez skrupułów?”

„Kurjer Poranny” w obszernym artykule wstępnym, zaznacza, że przyczyną przewrotu w Jugosławii była choroba parlamentaryzmu i sądzi, że przewrót jest formą przejściową i krótkotrwałą, zresztą:

„Wszystko co wiadomo o osobie króla, pozwala przypuszczać, że decyzja, jaką powziął, była dla niego straszliwie ciężka i przykra: jedno myślne świadectwa przedstawiają go, jako wzorowego, cichychczas konstytucyjnego monarchę, mającego nawet niechęć do narzucania choćby wpływem moralnym tylko swego sposobu czucia i myślenia odpowiedzialnym rządcom powoływanym w porozumieniu z przedstawicielstwem ludności”.

Sytuacja w Jugosławii

BIALOGROD 8.I Z pośród członków nowoutworzonego gabinetu za właściwych i najbardziej mądrych kierowników nowego regimu uważani są tam minister sprawiedliwości Szuzkic i minister oświaty Maksimowicz, znani ze swej wielkiej energii. Nowy minister skarbu Szurlujuga ma opinię dobrego znawcy spraw ekonomicznych i finansowych. Szurlujuga był wiceprzewodniczącym związku banków jugoslawiańskich, posiadał dobre i rozgałęzione stosunki w międzynarodowych sferach finansowych, prof. gen. Likowicz cieszy się oddaną nieograniczonem zaufaniem króla. Przypominają tu, że brat również udział w obaleniu dawnej dynastji w roku 1903.

W całym państwie panuje zupełny spokój. Wypadki niedzielne wywołały w kołach partji starszorskiej zupełną konsternację. Koła te do ostatniej chwili były przekonane o bezpodstawności

optymizmu przywódców chorwackich, którzy ostatnią nadzieję pokładali w interwencji monarchy. Jeszcze w sobotę kluby parlamentarne tych stronnictw uchwały jednogłośnie odrzucić postulatów chorwackich. W Zagrzebiu opinia była stosunkowo mniej zaskoczona, aczkolwiek oczekiwano tu decyzji króla dopiero po świętach Bożego Narodzenia.

ZAGRZEB 8.I Chorwacka koalicja demokratyczno-włosciańska odbyła w Zagrzebiu posiedzenie, które wykazało zupełne zaufanie, przywódców koalicji do króla. Po posiedzeniu tem dr. Macek wyraził się do dziennikarzy: „Jak panowie widzicie, kamizelka jest odpięta”, czyniąc w ten sposób aluzję do jednego z dawniejszych słych oświadczeń, w którym porównał sytuację w Jugosławii do źle zapiętej kamizelki, którą należy wpiąć odpiąć, by móc ją zapiąć prawidłowo.

Prasa włoska

o sytuacji politycznej w Jugosławii

RYM 8.I. Cała prasa włoska zamieszcza obszernie depesze, komentując je szeroko, o ostatnich wypadkach politycznych w Królestwie Serbów Chorwatów i Słowenów.

„Popolo d'Italia” dowodzi, iż manifest króla Aleksandra jest ostateczną próbą ratowania obecnego ustroju wewnętrznego państwa. Powołany przez króla gabinet jest czysto wojskowym, mimo zasiadania w nim kilku ministrów cywilnych.

„Journale d'Italia” dowodzi, iż pierwsza fala kryzysu przyniosła zwycięstwo Chorwatom, lecz jest to tylko zwycięstwo proceduralne. Zadaniem problem obecnej sytuacji politycznej w Jugosławii to kwestja zmiany konstytucji, a ta wyjść może tylko z pałacu królewskiego!

Cała prasa jednomyślnie stwierdza, iż przesilenie w Jugosławii stanowi jeszcze jeden dowód bankructwa systemu państw parlamentarnych.

Niemcy o przewrocie

BERLIN 8.I. Niemiecka prasa pravicowa, komentując wydarzenia w Jugosławii, stara się ukuć z nich argumenty do swych własnych celów politycznych. Pod tym kątem widzenia ocenia król króla Aleksandra hagenbergowski „Lokal Anzeiger”, który pisze, że wyjątkowo tym razem zgadza się z opinią Francji, w myśl której dyktatura wojskowa pod osobistym kierownictwem króla była jedynym ratunkiem dla Jugosławii.

Dziennik przypomina oczywiście przy tej sposobności, że wprowadzenie w Niemczech ustroju parlamentarnego było jednym z warunków pokojowych aliantów i kończy swe wywody słowami: „Co do nas to możemy tylko z zadowoleniem powitać ten nowy dowód bezsilności systemu parlamentarnego i nieszczyśnych rządów partyjnych”.

Organ niemiecko-narodowych sfer agrarnych „Deutsche Ta-

geszeitung” podkreśla śmiałość decyzji młodego monarchy oraz czynną rolę korony w przecięciu węzła gordyjskiego bezustannych kryzysów wewnętrznych.

„Deutsche Allgemeine Ztg.” pisze: „Król Aleksander zdecydował się na zamach stanu niewątpliwie dopiero w chwili, gdy przekonany się o bezskuteczności wszelkich innych dróg”. Wobec stosunków, łączących Belgrad z Paryżem, stwierdzić również należy, że „pewna ilość dywizji francuskich jest immobilizowana”.

Zyczliwie naogół odnosi się do wypadków w Jugosławii „Berliner Boersen Kurjer”, który podkreśla, że nadzwyczajnie rządów parlamentarnych w Białogrodzie nie przemawia przeciwko ustrojowi parlamentaryzmu jako takiemu. Intencje króla Aleksandra pozwalają się spodziewać, że nie zmierza on do dyktatury militarnej i że celem jego istotnym jest pokój wewnętrzny.

Pomoc społeczeństwa angielskiego dla górników

LONDYN 8.I. Fundusz zbierany przez lorda majora Londynu, a przeznaczony dla górników z okręgów dotkniętych kryzysem gospodarczym osiągnął już sumę 5.000.000 funtów ster-

lingów. Pozatem zbierane są ofiary w naturze, które stanowią wartość kilkuset tysięcy funtów, oraz zebrano wiele tonn gotowych ubrań.

Zagadnienie tych dążeń, które doprowadziło do pamiętnych strzałów w Skupczynie, spowodowało obecnie, że Król Aleksander a właściwie premier gen. Ziarkowicz usiłuje przy pomocy dyktatury wypracować zgodę między powaśnionymi stronami.

Niewątpliwie wyjście jakie obrał król Aleksander—może być dla Jugosławii zbawienne, jeśli krok ten zmierza istotnie do pogodzenia powaśnionych. Mógłby być nawet powitany przez Chorwatów przychylnie, gdyby spełnił bodaj w części ich życzenia. Trzeba jednakże pamiętać, że tendencje centralistyczne Serbów, które tak silnie dały się Chorwatom we znaki i doprowadziły do kryzysu, przy zastosowaniu systemu rządów absolutnych raczej wzrosną co nie tylko sytuacji nie złagodzi ale raczej zaostrzy. Nie można również zapominać o komplikacjach na terenie polityki międzynarodowej i zainteresowaniach Włoch na Bałkanie, które niewątpliwie nie wyrzekną się sposobności podsypania antygonizmów. Przewrót dokonany w Jugosławii jest jeszcze jednym dowodem choroby trwającej parlamentaryzmu, który nie jest zdolny do rozstrzygnięcia proble-

Z ruin sowieckiej gospodarki ma powstać nowa fala teroru

Po zakończeniu 1928 roku so wity zabraly się do podliczenia wyników pracy osiągniętych w ubiegłym roku.

Bilans ten nie wypadł zachęcająco, a nawet wprost katastroficznie. Ostatnio bilans taki dla Białejruki sowieckiej podaje mińska „Ziemia” wykazując, iż w ubiegłym roku wykonano w poszczególnych działach produkcji zaledwie: w produkcji lnianej 43,8% zamierzonej ilości, w produkcji skór surowych tylko 10,4%, w produkcji mięsnej 27,8%, w produkcji szczeni 42%.

To samo dotyczy wszelkich „dodatkowych” podatków, masywnych najnormalniejszych nazwami, jak np. obowiązkowe ubezpieczenia, „pożyczka” przemysłowa będąca przymusową, wkłady do najnormalniejszych kooperatywy, które osiągnęły w sumy, również sprawa „samoodpłatowania” idzie jak przynajmniej „Ziemia” — niezwykle ciężko.

Najgorzej przedstawia się sprawa z wypełnianiem przez wieś

Łotwa czeka na Polskę

Dziwna rola p. Waldemarsa

RYGA. 8. 1. Posel litewski w Rydze zawiadził się wczoraj u łotewskiego ministra spraw zagranicznych, Belodasa i przedstawił mu propozycję Litwy w sprawie przyłączenia się Litwy do noty Litwinowa. Przy tej sposobności okazało się, że Litwa nie otrzymała samodzielnej noty od Moskwy w tej sprawie, ale tylko kopię noty przesłanej Polsce. W ten sposób rola Waldemarsa w tej całej historii zaczyna przybierać groteskowe formy.

Korespondent jednego z pism stołecznych dowiadywa się, że Litwinow zaprosił do siebie posła litewskiego i estońskiego w Moskwie i zawiadomił ich o

Swego nie damy

Polaka awangardę pokoju na wschodzie Europy.

Minister Spraw Zagranicznych Zaleski w wywiadzie z przedstawicielem amerykańskiej agencji prasowej „Newsaper Service” oświadczył m. in.:

—Rząd polski uważa obecną granicę polsko-niemiecką za granicę bezwzględnie stałą i nienaruszalną, stanowiącą jedną z najważniejszych podstaw Traktatu Wersalskiego i powojennego układu sił. Wszelkie zakusy niemieckie na t. zw. „korytarz” Polska zawsze odprze.

Argumentacja niemiecka, dotycząca konieczności połączenia Prus Wschodnich z resztą Rzeczy jest bezprzedmiotowa i nieszczerza. Komunikacja Prus Wschodnich z Rzeszą Niemiecką odbywa się bez jakiegokolwiek trudności i nie stanowi hamulca gospodarczego.

Niemiecki min. rolnictwa za porozumieniem gospodarczym z Polską

BERLIN. 8. 1. Na kongresie demokratów w Stutgardzie przemawiał m. in. minister rolnictwa Dietrich, który poruszył również sprawę traktatu handlowego z Polską. Oświadczył on, że Niemcy muszą dążyć do porozumienia z sąsiednimi państwami agrarnymi; nie można z powodu 250.000 świąt reżard tego porozumienia.

W bardzo ostrych słowach zwrócił się minister Dietrich przeciw szkodliwym poprzednikom na urządzie Ministra Rolnictwa Schiemu, przywódcy Landsundu.

Kabul znów obłożony przez powstańców

Przypotowanie do generalnego szturm na stołec Afganistanu

KALKUTA 8. Według wiadomości, które nadeszły tu samolotem z Kabulu, rozpoczęły się na nowo walki między wojskami rządowymi a powstańcami. Powstancy zdobyli już ponownie jeden z kantonów pod Kabulem i w chwili obecnej ostrzeliwiają armat, zdobytych na wojskach rządowych, stołec. Jeszcze nocą dzisiejszą powstańcy mają przypuścić generalny szturm na Kabul.

Niemcy grożą wstrzymaniem wypłat

i naruszeniem traktatu wersalskiego

BERLIN 8. „Berliner Tageblatt” ogłasza oświadczenie — jak pomyślał — bardzo wysoko postawioną osobistość — sprawie rewizji wypłat reparacyjnych. Oświadczenie powiśle brzmi: „Niemcy są zdecydowane przyjąć tylko taką rewizję planu Dawesa, która odpowiada zdolności płatności Niemiec. Jeżeli różnice między żądaniami państw sprzymierzonych, a nie nadających się do przyjęcia przez Rzeszę warunkami będą tak wielkie, że nie dadzą się usunąć w drodze porozumienia, to rząd niemiecki odmówi swojego podpisu.

Podróż Prezydenta Reichstagu do państw Nadbałtyckich

RYGA. 7. 1. Prezydent Reichstagu dr. Loeb, który ostatnio odwiedził Rygę, odjechał dziś do Tallina.

Prez. Loeb bawił w Rydze 3 dni i wygłosił dwa odczyty.

HELSINGFORS 7. 1. Prasa tu, tejże donosi z Tallinu, że przy-

Ważniejsza pogoda

Komunikat Państwowego Instytutu Meteorologicznego

Ranek lekka mgła, potem pogoda. Możliwe opady śniegu. Wiatry wchodzące.

Przyjęcie u p. Wojewody

W dniu 8 b.m. Pan Wojewoda przyjął Kierownika Eksp. Starostwa w Szczuczynie p. Józefa Sielawa, oraz p. inż. A. Kawenski przedstawicieli firmy „Deutz” w Wilnie w sprawie elekrowni miejskiej w Nowogródku.

Największy bal w tym karnawale

Jak się dowiadujemy największą imprez zabawową w obecnym karnawale będzie bal jaki organizuje Komitet Wojewódzki obchodu Dziesięciolecia. Dochód z tego balu ma być przeznaczony na budowę Pomnika Niepodległości. Nie też dziwnego, że głównie zainteresowane koncentrują się na tym balu — tembardziej że bal ten będzie bal reprezentacyjnym całego województwa. Szczegóły programu jeszcze nie zostały ustalone, czynione są jednak przygotowania — aby istotnie bal stał się „clou” tegorocznego karnawalu.

„Czarna kawa”

Wojewódzki Komitet Pracy Kobiet organizuje „Czarną Kawę” z daniem o powiększeniu fundusów przeznaczonych na budowę pawilonu na Wystawie Powszechnej w Poznaniu. Dnia 10 b. m. odbędzie się zebranie organizacyjno-zaproszonych pań, które ustali program i termin „Czarnej Kawy”.

Nadwyżkowe zebranie kontrolne

Wszyscy, którzy dotychczas nie spełnili swego obowiązku szlaciennictwa przed Komisją Kontrolną w czasie zebrań kontrolnych w dni 14 stycznia jawnie się w P.K.U. w Słoniemiu. Inniższe rozstrzygnięcia rezerwy mają do odebrania w urzędach gminnych i magistrat.

Niemcy grożą wstrzymaniem wypłat

Wobec możliwości, że Niemcy grożą wstrzymaniem wypłat reparacyjnych, rząd niemiecki odmówił swojego podpisu.

Ważniejsza pogoda

Komunikat Państwowego Instytutu Meteorologicznego

Ranek lekka mgła, potem pogoda. Możliwe opady śniegu. Wiatry wchodzące.

Przyjęcie u p. Wojewody

W dniu 8 b.m. Pan Wojewoda przyjął Kierownika Eksp. Starostwa w Szczuczynie p. Józefa Sielawa, oraz p. inż. A. Kawenski przedstawicieli firmy „Deutz” w Wilnie w sprawie elekrowni miejskiej w Nowogródku.

Czytajcie „Życie Nowogródzkie”

Co stracił Nowogród?

9 Środa

Wschód słońca: 7.45
Zachód: 2.37
Długość dnia 7 godzin 10 min.

Ceny chleba i mięsa

Chleb szary 35 gr. za kg.
Chleb szary 43 gr. kg.
Chleb żytny 70; 53 gr. kg.
Mięso wołowe I gat. zł. 1.60 gr. za kg.
Mięso woł. koczernie 2.00 gr. za kg.
Słonina I gat. zł. 3.30 gr. za kg.
Sędło zł. 3.30 gr. za kg.
Szmalc zł. 3.60 gr. za kg.
Syrnka surowa ze słoniną zł. 2.40 gr. m. kg.
Schab zł. 2.40 gr. za kg.

Przyjęcie u p. Wojewody

W dniu 8 b.m. Pan Wojewoda przyjął Kierownika Eksp. Starostwa w Szczuczynie p. Józefa Sielawa, oraz p. inż. A. Kawenski przedstawicieli firmy „Deutz” w Wilnie w sprawie elekrowni miejskiej w Nowogródku.

Największy bal w tym karnawale

Jak się dowiadujemy największą imprez zabawową w obecnym karnawale będzie bal jaki organizuje Komitet Wojewódzki obchodu Dziesięciolecia. Dochód z tego balu ma być przeznaczony na budowę Pomnika Niepodległości. Nie też dziwnego, że głównie zainteresowane koncentrują się na tym balu — tembardziej że bal ten będzie bal reprezentacyjnym całego województwa. Szczegóły programu jeszcze nie zostały ustalone, czynione są jednak przygotowania — aby istotnie bal stał się „clou” tegorocznego karnawalu.

„Czarna kawa”

Wojewódzki Komitet Pracy Kobiet organizuje „Czarną Kawę” z daniem o powiększeniu fundusów przeznaczonych na budowę pawilonu na Wystawie Powszechnej w Poznaniu. Dnia 10 b. m. odbędzie się zebranie organizacyjno-zaproszonych pań, które ustali program i termin „Czarnej Kawy”.

Nadwyżkowe zebranie kontrolne

Wszyscy, którzy dotychczas nie spełnili swego obowiązku szlaciennictwa przed Komisją Kontrolną w czasie zebrań kontrolnych w dni 14 stycznia jawnie się w P.K.U. w Słoniemiu. Inniższe rozstrzygnięcia rezerwy mają do odebrania w urzędach gminnych i magistrat.

Kronika baranowicka

Zapomoga rządowa na budowę szosy

Sejmik baranowicki otrzymał z Okręgowej Dyrekcji Robót Publicznych 12.000 zł. tytułem dalszej dotacji na budowę szosy Baranowice—Nowogródek w poczet przyznanej zapomogi rządowej w wysokości 200.000 zł. Razem z poprzednio otrzymanymi ratami ogólna suma dotacji rządowych wynosi 157.000 zł. Intensywnie prowadzone roboty drogowe w ubiegłym okresie budowlanym, w szczególności na drodze wojewódzkiej Baranowice—Horodyszce Nowogródek pochłonęły wszystkie zasoby pieniężne Sejmiku, co nawet ujemnie odbiło się na innych działach gospodarki sejmikowej.

Obojętność Centrali Spółdzielczej w Warszawie

W celu skoordynowania gospodarki spółdzielni mleczarskich, istniejących w powiecie na ostatnim zjeździe przedstawicieli spółdzielni w początkach stycznia powzięto uchwałę o utworzeniu w Baranowickim powiecie Oddziału spółdzielni mleczarskich i jajezarskich.

Pomimo niejednokrotnego zwracania się w tej sprawie do

Połączenie Państwowego Zarządu Drogowego z Samorządowym

W dniach najbliższych Biuro Państwowego Zarządu Drogowego zostaje przeniesione do lokalu Starostwa, sam zaś Zarząd z dn. 1 kwietnia zostaje skomasywany z Oddziałem Drogowym Sejmiku. Kierować pracami drogowymi w powiecie na wszystkich drogach i państwowych i samorządowych będzie kierownik Państwowego Zarządu p. inż. Kowalewski. W związku z tem z dyslokacji wewnętrznej Starostwa i Biura Wydziału Powiatowego następują pewne zmiany; a mianowicie: referat oddziału, biuro lekarza powiatowego, komisarza ochrony lasów, powiatowego lekarza weterynaryj, i również agronoma sejmikowego zostają przeniesione do domu obok gmachu Starostwa przy ulicy Narutowicza Nr. 55

Kalendarzyk karnawalowy

Dla tych co się lubią bawić podajemy poniżej kalendarzyk karnawalowy z datami projektowanych zabaw i balów męskowych: 13 stycznia — „pur-fix” w klubie kresowym, 15 stycznia bal 9 D. A. K. w kasynie oficerskim, 1 lutego 2 bale: 78 p. w kasynie oficerskim, i bal maskowy sokola w salech straży ogniowej, 2 lutego bal S. U. P. w sali garnizonowego teatru „Longinus”, 9 lutego bal maskowy garnizonu, 13 lutego „Siedzi” w klubie kresowym. Do tego dojdzie jeszcze ziemianek baranowickich,

Bal „rodziny wojskowej”

Dnia 5 stycznia w sali kasyno oficerskiego 26 p. ul. odbył się bal „Rodziny Wojskowej”, na którym pomimo szczerpelicy gości (większość pp. oficerów była bez pan, zaś cywili można było wylizywać na palcach) ochocho bawiono się do rana.

K. S. „Świtez” organizuje narciarstwo

Wczoraj pod przewodnictwem p. Salmonowicza odbyło się w lokalu „Ogniska” posiedzenie organizacyjne sekcji sportów zimowych K. S. „Świtez” przy ul. przeszło 20 osób.

Po dłuższej dyskusji postanowiono utworzyć sekcję narciarską, okazało się przytem, że amatorów narciarstwa jest w Nowogródzie względnie dużo, gdyż wpisło się odczu do sekcji 20 osób. Ażkolwiek w zeszłym sezonie sport ten uprawiano był również przez nielicznych wpowide pionierów to obecnie ma znacznie szanse rozwoju.

Mord z zemsty

MIŃSK 8. 1. Prasa tujejsza donosi o wykryciu w osadzie Nowosiolki, rejonu Arzaryckiego morderstwa dokonanego przez przewodniczącego sielsowietu Miatuszki i sekretarza tegoż sielsowietu Szulakowskiego na osobie korespondenta pism socjalicznych.

Korespondent ten — Jan Sianko wyjechał w nocy z 19-go na 20-go grudnia do pobliskiej wioski i więcej nie wrócił. Dopiero

Z pracy oświatowej pozaszkolnej woj. nowogródzkiego

Dotychczasowe nauczycielstwa

Kuratorjum Okręgu Szkolnego organizuje 2 sześciomiesięczne kursy społeczne dla nauczycieli, którzy obecnie pracują jako instruktorowie oświaty pozaszkolnej przy inspektoratach szkolnych. Jeden kurs dla instruktorów z terenu woj. wileńskiego, drugi z nowogródzkiego, przy czym 3 dni będą oba województwa pracowały wspólnie w Wilnie.

Celem kursów jest:

- 1) Dalsze zaznajomienie z formami i metodami pracy oświatowej pozaszkolnej i programem Kuratorium w tym zakresie.
- 2) Zarys metodyki nauczania dorosłych i krytyczny rozbiór programów kursów dla dorosłych.
- 3) Teoria i praktyka pracy w wielkiej bibliotece.
- 4) Teoria i praktyka pracy w teatrze ludowym.
- 5) Teoria i praktyka pracy w domu ludowym i świetlicy.

Zaznajomienie słuchaczy z zasadami i programem pracy organizacji działających na danym terenie:

- a) oświatowo-wychowawczych,
- b) oświatowo-rolniczych,
- c) spółdzielczych,
- d) P. W. i W. F. — Strzelec-Sokol.
- e) Zw. Straży Pożarnych i Pol. Dyr. Ubezpiecz. Wzajemnych
- f) Zw. Pracy Społ. Kobiet
- g) Muzeum Etnograficznego, T-wa Krajowego, T-wa popierania przemysłu ludowego

Organizacje społeczne, które by sobie życzyły udzielić słuchaczom kursu wykładu i pokazów, proszone są o zgłoszenie tego do Kuratorium jaknajrychlej, a grono w omówionym wspólnie terminie do ich lokalu przybędzie. Organizacje zainteresowane będą mogły wyszukać lokal kursu w Nowogródzie.

O ileby się okazało korzystnym dla kursu, nie jest wykluczony wyjazd zespołu słuchaczy na teren Baranowicki, Słonim lub innego ośrodka pracy oświatowo-społecznej.

Mrozy i śniegi wstrzymują ruch na kolejach

Kilka pociągów utknęło w Dworcu głównym w Warszawie

Z kilku dyrekcji kolejowych nadchodzą alarmujące wiadomości o przerwach w biegu pociągów, spowodowanych zaspami śnieżnymi i trwającymi mrozami.

Do Warszawy niemal przystanki pociągi przychodzą z opóźnieniami z kilkunastominutowymi opóźnieniami.

Kurjer z Lwowa, który powinien przybyć o g. 6. 15. 45 rano, przybył o godz. 8. Kurjer z Poznania spóźnił się o 40 minut, pociąg międzynarodowy z Paryża o 18 minut.

Z Wilna również donoszą o niezwykle trudnych warunkach komunikacji kolejowej wskutek silnych mrozów, dochodzących w godzinach rannych do — 28 st. C. Prócz mrozów panuje gęsta mgła, ograniczająca szybkość pociągów do minimum.

Ostre mrozy panują w całym kraju. W Krakowie dochodziły do — 15 st., powodując ponowne zamarnięcie Wisły.

W Zakopanem ustaliła się piękna, słoneczna pogoda przy mrozie 10 st., co łącznie z dubowy, zdążający z Kielc do Krakowa, ugrzązał w zaspie, skutkiem czego spóźnił się o 50 minut.

Ważniejsza pogoda

Komunikat Państwowego Instytutu Meteorologicznego

Ranek lekka mgła, potem pogoda. Możliwe opady śniegu. Wiatry wchodzące.

Przyjęcie u p. Wojewody

W dniu 8 b.m. Pan Wojewoda przyjął Kierownika Eksp. Starostwa w Szczuczynie p. Józefa Sielawa, oraz p. inż. A. Kawenski przedstawicieli firmy „Deutz” w Wilnie w sprawie elekrowni miejskiej w Nowogródku.

Największy bal w tym karnawale

Jak się dowiadujemy największą imprez zabawową w obecnym karnawale będzie bal jaki organizuje Komitet Wojewódzki obchodu Dziesięciolecia. Dochód z tego balu ma być przeznaczony na budowę Pomnika Niepodległości. Nie też dziwnego, że głównie zainteresowane koncentrują się na tym balu — tembardziej że bal ten będzie bal reprezentacyjnym całego województwa. Szczegóły programu jeszcze nie zostały ustalone, czynione są jednak przygotowania — aby istotnie bal stał się „clou” tegorocznego karnawalu.

„Czarna kawa”

Wojewódzki Komitet Pracy Kobiet organizuje „Czarną Kawę” z daniem o powiększeniu fundusów przeznaczonych na budowę pawilonu na Wystawie Powszechnej w Poznaniu. Dnia 10 b. m. odbędzie się zebranie organizacyjno-zaproszonych pań, które ustali program i termin „Czarnej Kawy”.

Nadwyżkowe zebranie kontrolne

Wszyscy, którzy dotychczas nie spełnili swego obowiązku szlaciennictwa przed Komisją Kontrolną w czasie zebrań kontrolnych w dni 14 stycznia jawnie się w P.K.U. w Słoniemiu. Inniższe rozstrzygnięcia rezerwy mają do odebrania w urzędach gminnych i magistrat.

KRONIKA STOLPECKA

Sprawy rzemieślnicze

Pan starosta Kulewiec przyjął dnia 5 stycznia Delegację Tow. Rzem. Chrześcijan. Podczas dwugodzinnej audyencji delegacja szczegółowo zapoznała p. starostę z potrzebami i stanem swej organizacji.

Na czło poruszanych zagadnień wysunęły się dwie kwestje: 1) usprawnienie organizacji Towarzystwa i 2) uzyskanie kredytów na podniesienie warsztatów. W dniu 20 stycznia odbędzie się walne zebranie Towarzystwa Rzemieślników.

Z działalności samorządu gminnego w N. Świerzniu

Rada Gminna gminy świerzeńskiej uchwaliła przy dokonywaniu zmian budżetu na okres obrotowy 1928/29—asygnować na budowę Domu Ludowe-

go we wsi Stary Świerzeń 300 złotych i dla Domu Ludowego w N. Świerzniu 700 złotych.

Zasiłki te są bardzo w porę do istniejących stowarzyszeń Domów Ludowych. W Świerzniu istnieje już dość pokładny grzech, zaiszczony jeno i wskutek braku funduszy na remont, działalność Towarzystwa-Domu Ludowego nie przyjął się. Obecnie, gdy Rada Gminna przysłała z pomocą należy oczekiwać radykalnych zmian na lepsze.

W Starym Świerzniu istnieje nader ruchliwe Koło Młodzieży, czyniące od dłuższego czasu usilne zabiegi o wybudowaniu własnego domu. Wobec przyrzeczonego poparcia p. starosty Kulwiecia i udzielenia zasiłku przez Radę Gminną—sprawa budowy domu Koła Młodzieży w Świerzniu w St. Świerzniu przybiera realne kształty.

Izby Rolnicze

W związku z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. i stosownie do przepisów w nim zawartych, Ministerstwo Rolnictwa przystąpiło, do pracy nad utworzeniem narazie dwóch izb Rolniczych, a mianowicie w Warszawie i w Łodzi. Największe trudności przedstawia sprawa dochodów i utrzymania Izby. Na to, żeby mogły one nakładać jakiegokolwiek opłaty, trzeba odpowiedniej ustawy, której w tej chwili nie ma. Prawdopodobnie w pierwszym okresie organizacyjnym, Izby będą subsydiowane przez Rząd lub samorządy. Wysuwany jest również projekt wprowadzenia na cele Izby specjalnego dodatku gruntowego, który nie przekraczałby 20% obe-

cznych stawek. Projekty powyższe jak i opracowywany statut Izby, są obecnie dyskutowane i uzgadniane z zainteresowanymi ministerstwami i organizacjami rolniczymi.

Statuty Izby Warszawskiej i Łódzkiej po ostatecznym wykonczeniu złożone będą przez Ministra Rolnictwa—Radzie Ministrów do zatwierdzenia. Według wszelkiego prawdopodobieństwa, Warszawska Izba Rolnicza utworzona będzie przed kwietniem 1929 r.

Przy prowadzeniu Izby winna być zachowana odpowiednia ostrożność, aby na tem nie ucierpiał organizacje rolnicze od lat już prowadzące działalność na terenie wsi polskiej.

Mrozy, a drób

Cieężkie warunki mają nasze kureczki, gdy nastaną silne mrozy: kury, koguty, o dużych grzebieniach bez zabezpieczenia przed odmrożeniem tych ozdób naszego drobiu, muszą stanowczo odmrozić sobie w te mrozy swe piękne korale i grzebienie.

Odmrozenie to, ma jako skutki nietylko rany, a więc ból ptaka, lecz przez ból kura mniej znosi jaj, a kogut woli siedzieć wiosną skulony pod budynkami, na słońcu, jak starać się o to, by kureczki—żony, mogły wyprowadziwszy liczne rzesze kurcząt, chwalić przed gospodynią, że to kogutka za służbę. Jaja będą puste, zalążki siate, rok pracy stracony.

Jeśli tylko zobaczymy, że drób nasz ma bialegrzebie, to znak że już są odmrożone, trzeba w tej chwili smarować tustemianami: wazeliną, gliceryną, wreszcie nawet szmalcem, byle nie solonym. Najlepiej posmarować szmalcem grzebienie i zauszki u drobiu, jak tylko nastaną mrozy, zanim jeszcze odmrożenie nastąpi zabezpieczyć to na parę dni, przeciw działaniu mrozu. Po paru dniach trzeba znów to powtórzyć. Odmrożone końce grzebienia często odpadają—leż to bólu ma ptaki!

Trzeba pamiętać o rozgrzewaniu drobiu, przez sypanie ziarna w plewy, lub sieczkę w za-

cisne miejsce np. pod szopy, w budynkach: próżnych. — Drób grzebniak, szukając ziarna będzie się rozgrzewał. Dobrze też wiązać główki kapusty lub buraki albo marchew pastewną, dość wysoko w luźnikach, aby zmusić drób do skakania, co bardzo chętnie robią. — To też pomoże do rozgrzania. Wreszcie trzeba dawać ciepłą paszę, lepiej — w mniejszej ilości w dwa razy — aniżeli dużo rano, żeby potem zmarzło i stało nie zjedzone. Woda do picia też powinna być ciepła. Ziarno powinno być koniecznie dawane na noc, bo wolniej je trawia i dłużej grzeje niż ziemiaki i otręby. Pamiętać też o popiele, piasku do kąpienia. Kąpiel, trzepotania się, tarzanie się drobiu w pyle, też go rozgrzewa i niszczy robactwo, a przytem ruch taki świetnie wpływa na ruchność.

Nie trzymać drobiu w ciemnych, ciasnych, suchących kur-nikach, „bo zimno” — to im ciepła nie da, a przeciwnie pomoże do gruntownego przemarznięcia. Drób bardzo lubi kiszoną kapustę. — Zagrać parę garści i dawać co parę dni ciepłą, nie zaś zimną prosto z beczki. Pamiętać, że najlepsze ziarno dla drobiu to kukurydza i owies i to skielkowany. Łatwo to zrobić można, a kury oddadzą w zamian jaja.

KRONIKA SZCZUCZYŃSKA

Zabawa w Żołudku

W Żołudku steranie Koła Gospodyn Wielekich w dniu 6.1. r. odbyła się w domu Ludowym taneczna zabawa.

Dochód przeznaczono na rzecz Koła.

Przedstawienie w Orli

Steraniem Koło Młodzieży Wielekiej w Orli w dniu 5.1. i 6.1. urzadzone było przedstawienie amatorskie — odegrano „Lobzowski Wesele”.

Dochód na rzecz Koła.

Z Wasiliszek

W Wasiliszkach w dniu 5.1. r. odbyło się w Synagodze organizacyjne zebranie ludności wyznaczonej przez władze, w sprawie Stowarzyszenia „do broczynności”, które miałyby na celu udzielanie bezprocentowych pożyczek niezamożnym Żydom w Wasiliszkach.

KRONIKA SŁONIMSKA

Nowa freblówka w Stonimie

Centralna organizacja młodzieży żydowskiej w Polsce oddział w Stonimie otworzyła z dniem 1-go stycznia r.b. freblówkę, która się mieści przy ul. Brzegowej 20, w domu p. Jerusza.

BYT ZAPEWNIONY

KURSY SAMOCHODOWE

H. PRYLINSKIEGO

Warszawa, Alje Jeruzolimskie 27.

SAMOCHODY SZKOLNE

O PODWOJNEJ KIEROWNICY

PATENT ŚWIATOWY

ULATWIWIĄCY I PRZYSPIESZAJĄCY NAUKĘ

Szybkie i gruntowne nau-

czenie. — Opieka i mieszkanie dla przyjezdnych

Kursy zawodowe i dżentelmeńskie. — Gwarancja utrzymania prawa jazdy.

Szkółka prowadzi osobne kursy motocyklowe

Losy i klasy 18-jej

Polskiej Państwowej Loterii Klasowej

15 i 16 listopada w Kolekturze

R. STOLLE, Nowogródek

Grodzińska 20, Zamkowa 21.

Główna wygrana 750.000 zł.

Co drugi los wygrywa. Ciągnięcie

15 i 16 listopada r. b. Cena losu

500, Czwartka zł. 10, Piątek

zł. 20, Cały zł. 40. Losy wysy-

lam po otrzymaniu gotówki

wpłaconej — na konto P. K. O.

Nr. 89.305 lub przez poczt.

Plany gry z przepisami na za-

żądanie wysyłam bezpłatnie. 369-4

Dr. med. I. SKWIRSKA

po powrocie ze studjów specjal-

nych w Paryżu otworzyła

GABINET

KOSMETYCZNO-LEKARSKI

wyposażony w nowoczesne

aparaty.

Baranowicze, ul. Piłsudskiego 28.

BANK

KREDYTU SPÓŁDZIELCZEGO

OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

Baranowicze, ul. Ułańska Nr. 3, telefon 115

Złatwia wszelkie czynności w zakresie bankowości wchodzące.

RADJO PROGRAM

WARSZAWA hala 1.111.

Środa 9 stycznia.

11.56—12.10. Sygnal czasu.

12.10—12.55. Aud. dla dzieci wejskich.

12.55—13.15. Kom. roln.

14.50—15.10. Kom. meteor. gosp. i nadpr.

15.35—15.51. Kom. harc.

15.50—16.45. Koncert płyt gramof.

17.00—17.25. Odczyt p. t. „Sprawa kry-

zacka w oświetleniu najnowszej li-

teratury historycznej”.

17.25—17.50. „Skrzynka pocztowa”.

17.50—18.50. Transm. muzyki tan

18.50—19.10. Rozmaitości

19.10—19.35. Odczyt p. t. „Zima w

Tetrach”.

19.35—20.00. Sygnal czasu.

20.00—20.25. „Skrzynka rolnicza”

20.30. Koncert kamer.

21.05. Aud. liter. transm. z Katowic.

21.30. Dalszy ciąg koncertu

W przerwie kom. Teatrów Miejskich.

22.00—22.05. Kom. lotn.-meteor.

22.05—22.20. Kom. P. A. T.

22.20—22.30. Kom. polic. swort. i nad-

program.

22.30—23.30. Transm. muzyki tan.

Czwartek 10 stycznia

11.56—12.15. Sygnal czasu.

12.15—12.30. Odczyt dla młodzieży

szkolnej.

12.30. Vil-my koncert szk.

14.50—15.10. Kom. meteor. gosp. i nadpr.

15.00—16.15. Kom. Ligi Obrony Pow.

i Przeciwigazowej.

16.15—16.45. Aud. dla dzieci.

17.00—17.25. „Wśród książek”.

17.25—17.50. Pogadanka p. t. „Sztuka

na usługach życia codziennego”.

17.50—18.10. Rozmaitości.

18.10—19.35. Odczyt z działu „Rol-

nictwo”.

19.56—20.00. Sygnal czasu.

20.00—20.25. Odczyt z cyklu „Dzieje

muzyki polskiej”.

20.30. Koncert wiecz.

21.15. Transmisja z Wilna.

22.00—22.05. Kom. lotn.-meteor.

22.05—22.20. Kom. P. A. T.

22.20—22.30. Kom. pol. sport. nadpr.

22.30—23.30. Transm. muzyki tan.

Podaję do wiadomości Szanownych Pań

ze krawcowa SORKA GERSZANOWSKA zamieszkała przy ul. Korciłkiej (vis a vis Magistratu) przeprowadziła się na zauł. II, Nr. 6 przy ul. Kościelnej.

Polecając się nadal łaskawej pamięci Sz. Kliencieli pozostając z poważaniem Gerszanowska. 602-2.

WYJAZD DO WARSZAWY ZBYTECZNY!

Złatwiamy wszelkie zlecenia w sądach, urzędach państwowych i komunalnych, instytucjach finansowych i wszystkich innych w Warszawie, całej Polsce i zagranicą.

Legalizacje dokumentów, sprawy konsularne, spadkowe, poszukiwanie rodzin, etc.

Interwencje, zastępstwa, porady. Informacje, pośrednictwo we wszelkich sprawach. Windykacje weksli. Egzekwowanie należności. Wywiady.

Biuro »POMOC PRAWNO-HANDLOWA«

Warszawa, Nowy-Swiat 28

Korespondenci w każdej miejscowości potrzebni. 587—16

Zawiadamiam

Szanowna Publiczność, iż sklep obuwia, znajdujący się w gmachu Starostwa, W. Rynek Nr. 1 został przeniesiony z dniem 1 stycznia 1929 r. do domu Delatyckiego przy W. Rynek Nr. 31. Polecając się nadal łaskawej pamięci Sz. Kliencieli pozostaje

z poważaniem P. Golub. 601—3

Plac

w centrum miasta do sprze-

ciania. Adres: Baranowicze, Senatorska 15 Chaja Turecka 603.

Sprzedam

tanio dom murywany. Dowiedzieć się: Nowo-

gródzkie, III zalek Nr. 6. Dwojra

Zuster. 604

Przepisywanie

na maszynach

wszelkiego rodzaju

umów, prób, ofert i korespondencji

Ul. Mickiewicza Nr. 8 (lokal związku

inwalidów. 590—30

REKLAMA

jest dźwignią handlu

Dziś! Miejskie Kino Kulturalno-Oświatowe Sala ogrzana.

POCIĄG WIDMO

Tajemnicza stacja kolejowej

Sensacyjny dramat w 8 aktach

Nad program!

BACZNOŚĆ REWIZJA NA OKRĘCIE

Następny program:

„Tarzan i złoty lew”

Początek seansów w niedzielę i święta 3, 5, 7 i 9 — w dniu powszednie o godz. 5, 7 i 9-g.

K U P O N

na prawo korzystania z bezpłatnych porad

prawnych „Życia Nowogródzkiego”.

Wyciąć i załaczyć do listu.